Az áldozatok jogai az egyes tagállamokban

Finnország

Ön akkor tekinthető egy **bűncselekmény áldozatának**, ha olyan cselekmény vagy mulasztás áldozata, amely a finn jog szerint bűncselekménynek minősül. Bűncselekmény áldozataként Ön bizonyos jogokkal rendelkezik a bírósági eljárás előtt, közben és után.

Finnországban a büntetőeljárás az előzetes nyomozással kezdődik, amelyet általában a rendőrség folytat le. Ebben a szakaszban állapítják meg, ténylegesen követtek-e el bűncselekményt, milyen körülmények között került erre sor, és azonosítják az érintett feleket. Szintén megvizsgálják a bűncselekménnyel okozott sérülés vagy kár mértékét, illetve az Ön, mint áldozat által benyújtott igényeket.

Amennyiben elegendő bizonyíték van arra, hogy bűncselekményt követtek el, az ügyész vádat emel és a bíróság elé terjeszti az ügyet. A tárgyalás során a bíróság megvizsgálja a bizonyítékokat, és a feltételezett elkövetőt elítéli vagy felmenti. A büntetőeljárás folytatódhat, ha a felek valamelyike fellebbezéssel fordul a felsőbb bíróságok valamelyikéhez.

A következő linkeken további tájékoztatást talál.

1 – Jogaim bűncselekmény áldozataként

2 – Bűncselekmény miatti feljelentés és jogaim a nyomozás vagy bírósági eljárás során

3 – Jogaim a bírósági eljárást követően

4 – Kártérítés

5 – A támogatáshoz és segítséghez való jogom

Utolsó frissítés: 05/02/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

1 - Jogaim bűncselekmény áldozataként

Milyen tájékoztatást kapok a hatóságtól (például rendőrség, ügyészség) a bűncselekmény megtörténte után még azelőtt, hogy feljelentést tennék a bűncselekmény miatt?

A finn Igazságügyi Minisztérium által közzétett, „A bűncselekmény áldozatának jogai” című kiadvány olyan kérdésekről nyújt információt, amelyekről a bűncselekmények áldozatai tájékoztatásra jogosultak a hatóságoktól. A kiadvány rövid magyarázatot ad az olyan kérdésekről, mint hogy hogyan lehet feljelentést tenni egy bűncselekmény miatt, az áldozatsegítő szolgálatokról, a jogi segítségnyújtásról, a védelemben részesítés lehetőségeiről, a kártalanítás igénylésének módjáról, a tolmácsoláshoz és az iratok lefordításához való jogról, és a büntető ügyekben történő közvetítésről. A kinyomtatható kiadvány az áldozatok körében történő terjesztés és a kommunikáció támogatása céljából készült, különösen a rendőrség és más bűnügyi nyomozóhatóságok munkája során. A kiadványt az igazságügyi hatóságok, az áldozatsegítő szolgálatok és a bűncselekmények áldozataival kapcsolatba kerülő más szervek is használhatják.

Az áldozatok tájékoztatásának tartalma az igényeiknek, személyes körülményeiknek valamint a bűncselekmény típusának és jellegének megfelelően változhat.

Nem abban az uniós országban lakom, ahol a bűncselekmény történt (uniós és nem uniós polgárok). Hogyan védik a jogaimat?

Ön akkor is kaphat támogatást és tanácsot, ha a bűncselekményt egy másik országban követték el. Ha ön egy másik uniós tagállamban vált bűncselekmény áldozatává, a bűnügyi nyomozóhatóság bizonyos esetekben továbbíthatja a feljelentését vagy egy már kezdeményezett, tárgyalást megelőző nyomozást a másik uniós tagállam hatóságainak. Erre például akkor kerülhet sor, ha a bűncselekmény súlyos, vagy ha ön nem tudott feljelentést tenni a bűncselekmény miatt abban az államban, ahol azt elkövették. Súlyos bűncselekmények esetén az Európai Unión kívülre történő továbbítás lehetősége is felmerülhet.

Ha ön emberkereskedelem áldozata, akkor jogosult az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszer szolgáltatásaira, még akkor is, ha a bűncselekményt egy másik országban követték el. Az ügyész dönt arról, hogy indít-e a tárgyalást megelőző nyomozást olyan bűncselekmény gyanúja miatt, amely Finnországban elkövetett emberkereskedelmet foglal magában.

Ha feljelentést teszek egy bűncselekmény miatt, milyen tájékoztatást fogok kapni?

A rendőrség és az egyéb bűnügyi nyomozóhatóságok tájékoztatják önt az áldozatsegítő szolgálatokról, arról, hogyan tehet bűncselekmény miatt feljelentést, a jogi segítségnyújtásról, a védelem biztosításának lehetőségéről, hogyan kérhető kártalanítás, a tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról, a büntetőügyekben folytatott közvetítésről, az ügy tárgyalásával kapcsolatos tájékoztatáshoz való jogról, az elkövető börtönből vagy előzetes letartóztatásból való szabadulására vonatkozó tájékoztatáshoz való jogról, arról, hogyan tehető panasz a hatóságok eljárása miatt, bűncselekmények azon áldozataira vonatkozó eljárásról, akik nem abban az országban élnek, ahol a bűncselekményt elkövették és az üggyel kapcsolatos bármely kérdés esetére vonatkozó elérhetőségi adatokról. E jogok leírása megtalálható a „Bűncselekmény áldozatának jogai” című kiadványban.

A fenti tájékoztatást nem biztosítják szükségképpen akkor, ha ön bűncselekmény miatt tesz feljelentést, különösen ha ezt elektronikus úton teszi. A rendőrség akkor tájékoztatja önt ezekről a jogokról, amikor meghallgatják. A nyomozóhatóság minden esetben tájékoztatja önt, ha a feljelentése nem vezet a bírósági eljárás előtti nyomozáshoz, vagy ha a bírósági eljárás előtti nyomozást megszüntetik vagy lezárják.

Jogosult vagyok-e ingyenes tolmácsolásra vagy fordításra (amikor a rendőrséghez vagy egyéb hatóságokhoz fordulok, vagy a nyomozás és a bírósági eljárás során)?

A bírósági eljárás előtti nyomozás és a bírósági eljárás során használhatja a finn vagy a svéd nyelvet. Ha ön számi nemzetiségű, használhatja a számi nyelvet a számi területen. A hatóságok szükség szerint kötelesek tolmácsolást biztosítani. Ha ön nem beszéli Finnország hivatalos nyelveit, akkor a bűncselekménnyel kapcsolatos nyomozás során bármely helyzetben használhatja az ön által ismert nyelvet. Szükség esetén a hatóságok kötelesek az ön által ismert nyelvre történő tolmácsolást biztosítani. A hatóságok akkor is kötelesek a nyomozás és a bírósági eljárás során tolmácsolást biztosítani, ha ön jelnyelvet használ, vagy ha érzékszervi vagy beszéd-rendellenesség miatt van szüksége tolmácsolásra. A tolmács titoktartásra köteles. A tolmács díját az állam fizeti.

Ön kérheti egyes fontos iratok lefordítását. Szóbeli fordítás biztosítható, ha az irat írásbeli lefordítása nem szükséges az ön jogi védelméhez. Bizonyos esetekben előfordulhat, hogy csak részleges fordítást vagy az irat összegző fordítását biztosítják az ön számára.
A bírósági eljárást megelőző nyomozás során ön jogosult a feljelentése írásbeli visszaigazolása, a nyomozás megszüntetéséről szóló határozat és szükség esetén az ügyben alapvetően fontos más egyéb irat lefordítására. Az ügyésztől fordítást kaphat a vádemelés elutasításáról szóló határozatról.
A bíróságon joga van arra, hogy megkapja az ítélet, a bírósági ülés időpontjáról és helyszínéről szóló értesítés és szükség esetén az ügyben alapvetően fontos más egyéb irat fordítását.

Hogyan gondoskodik arról a hatóság, hogy megértsem őket, és hogy ők is megértsenek engem (amennyiben gyermek vagyok; amennyiben fogyatékossággal élő vagyok)?

A hatóságok akkor is kötelesek a bírósági eljárás előtti nyomozás és a bírósági eljárás során tolmácsolást biztosítani, ha Ön jelnyelvet használ, vagy ha érzékszervi vagy beszéd-rendellenesség miatt van szüksége tolmácsolásra.
„A bűncselekmény áldozatának jogai” című kiadvány egyszerű megfogalmazásban is elérhető. A „Ha Ön bűncselekmény áldozatává válik” című kiadvány mind egyszerű megfogalmazásban, mind pedig jelnyelven elérhető.
A gyermekek elleni bűncselekmények nyomozói különleges képzésben részesültek, többek között azzal kapcsolatban, hogyan kommunikáljanak és hogyan hallgassák meg a gyermekeket a büntetőeljárás során. Bizonyos esetekben a gyermek meghallgatását egy erre szakosodott pszichológus is végezheti.

Áldozatsegítő szolgálatok

Ki nyújt segítséget az áldozatoknak?

Előfordulhat, hogy önnek orvosi segítségre, vagy más szociális jóléti és egészségügyi szolgáltatásokra van szüksége, így például sürgősségi szociális szolgáltatásokra, kórházi kezelésre vagy testi és mentális rehabilitációra. Ezeket a szolgáltatásokat ön az egyéb ügyfelekkel megegyező feltételekkel használhatja.
Számos szervezet nyújt támogatást, tanácsot és iránymutatást a bűncselekmények áldozatainak. A Finnországi Áldozatsegítő (*Rikosuhripäivystys*) mindenfajta bűncselekmény és büntetőeljárás esetén segítséget, illetve az áldozatok jogaival kapcsolatos tanácsadást nyújt. Ha ön családon belüli erőszak áldozata, akkor védelmet és támogatást kérhet a menedékhelyektől. Egyes helyeken különleges támogatás áll a szexuális bűncselekmények áldozatai és a bevándorló nők rendelkezésére. Az emberkereskedelem áldozatai számára külön segítségnyújtó rendszer működik. Ön bizonyos feltételek mellett férhet hozzá ezekhez a szolgáltatásokhoz.
Akkor is felveheti a kapcsolatot a támogató szolgálatokkal, ha nem tesz feljelentést a bűncselekmény miatt. Az ön hozzájárulásával a rendőrség vagy az egyéb nyomozóhatóság továbbíthatja az ön elérhetőségeit egy támogató szolgálatnak, amely ezt követően felveszi önnel a kapcsolatot.

A rendőrség automatikusan az áldozatsegítő szolgálatokhoz irányít?

Ha különleges védelemre van szüksége, vagy ezt a bűncselekmény jellege, illetve az Ön személyes körülményei indokolják, a rendőrség az Ön beleegyezésével továbbítja az elérhetőségeit valamelyik támogató szervezetnek. A rendőrség köteles tájékoztatni Önt az emberkereskedelem áldozatainak rendelkezésére álló támogatás lehetőségéről, és az Ön beleegyezésével javasolhatja, hogy kapcsolódjon be az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszerbe.

Hogyan védik a magánéletemet?

A magánéletének védelme érdekében a bíróság bizonyos feltételek mellett zárt tárgyalást tarthat, és a szükséges mértékig elrendelheti a tárgyalás iratainak és az ítéletnek a titkosan kezelését. Ezt a bíróságtól kérheti. Bizonyos esetekben a bíróság az Ön személyazonosságának titokban tartását is elrendelheti. Ez olyan bűncselekményekre vonatkozik, mint például a szexuális bűncselekmények.

Feljelentést kell-e tennem a bűncselekmény miatt, mielőtt igénybe vehetném az áldozatoknak nyújtott segítséget?

Nem, nem kell.

Személyes védelem, ha veszélyben vagyok

Milyen típusú védelem áll rendelkezésre?

Bizonyos esetekben az ön meghallgatása a tárgyaláson elfüggönyözve, videókapcsolat útján, illetve az elkövető távollétében vagy zárt tárgyaláson történhet. Egyes esetekben – például ha ön 18 évesnél fiatalabb – videófelvétel készülhet az ön meghallgatásáról, majd pedig a felvétel a tárgyaláson bizonyítékként felhasználható.
A magánéletének védelme érdekében a bíróság bizonyos feltételek mellett zárt tárgyalást tarthat és a szükséges mértékig elrendelheti a tárgyalás iratainak és az ítélet titkos kezelését. Ezt ön kérelmezheti a bíróságtól. Bizonyos esetekben a bíróság az ön személyazonosságának titokban tartását is elrendelheti. Ez olyan bűncselekményekre vonatkozik, mint például a szexuális bűncselekmények.
A bíróság mindig eseti alapon bírálja el a tárgyalás szervezésével és a védelmi intézkedésekkel kapcsolatos kérdéseket, figyelembe véve azt a tényt, hogy a védelem jogai nem korlátozhatók. Így a bíróság döntése eltérhet a korábbi értékeléstől.
Súlyosan fenyegető helyzetben ön kérheti az elérhetőségi adatainak zárt kezelését, a személyes biztonság miatti zárt eljárását, korlátozó határozat kiadását, vagy akár az ön nevének és személyazonosító kódjának megváltoztatását is. A legsúlyosabb esetekben ön bekapcsolódhat egy tanúvédelmi programba. További tájékoztatást a hatóságoktól vagy a támogató szolgálatoktól kaphat. Ha ön egy korlátozó határozat hatálya alatt áll és egy másik uniós tagállamba költözik, de úgy érzi, hogy ott is védelemre van szüksége, kérheti az eredeti határozatot kibocsátó bíróságtól egy európai védelmi határozat kibocsátását.
Ha ön családon belüli erőszak áldozata vagy fennáll ennek a veszélye, a hatóságok a több szervre kiterjedő kockázatértékelési konferencia (MARAC) részeként közösen készíthetnek egy biztonsági tervet az ön részére.
Ha ön emberkereskedelem áldozata, akkor joga van a biztonságos elhelyezéshez, ami különböző szintű különleges biztonsági intézkedésekkel járhat az önnek biztosítandó biztonságos lakhatás érdekében. Súlyosabb helyzetekben az ön biztonsága egy különleges biztonságos elhelyezés keretében, illetve technikai eszközökkel vagy biztonsági szolgáltatásokkal biztosítható. A legsúlyosabb helyzetekben ön bekapcsolódhat egy tanúvédelmi programba. Az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszert a hatóságok működtetik és szükség esetén segítik a rendőrséget az ön védelmében.

Ki nyújthat nekem védelmet?

A rendőrség felméri milyen védelemre van önnek szüksége, és milyen intézkedések szükségesek, ha ön fenyegetés alatt áll. A kérdéses intézkedéstől függ, melyik hatóság dönt a védelem tárgyában (lásd fent). A védelmi intézkedésekkel kapcsolatban további tájékoztatást a hatóságoktól vagy az áldozatsegítő szolgálatoktól kaphat.

Vizsgálni fogja-e valaki az ügyemben, hogy fennáll-e annak kockázata, hogy az elkövető újra bántani fog?

A hatóságok a bírósági eljárást megelőző nyomozás és a bírósági eljárás során elemezni fogják az ön egyedi védelmi szükségleteit és meghatározzák a szükséges védőintézkedéseket. A védőintézkedéseknek az a célja, hogy megvédjék önt a további szenvedéstől, megfélemlítéstől vagy megtorlástól a nyomozás és a bírósági eljárás ideje alatt. Az igények felmérését önnel együtt végzik el, figyelembe véve az ön személyes jellemzőit és körülményeit, valamint a bűncselekmény jellegét.

Vizsgálni fogja-e valaki az ügyemben, hogy ki vagyok-e téve a büntető igazságszolgáltatási rendszer által okozott további sérelemnek (a nyomozás vagy a bírósági eljárás során)?

A hatóságok a bírósági eljárást megelőző nyomozás és a bírósági eljárás során elemezni fogják az ön egyedi védelmi szükségleteit és meghatározzák a szükséges védőintézkedéseket. A védőintézkedéseknek az a célja, hogy megvédjék önt a további szenvedéstől, megfélemlítéstől vagy megtorlástól a nyomozás és a bírósági eljárás ideje alatt. Az igények felmérését önnel együtt végzik el, figyelembe véve az ön személyes jellemzőit és körülményeit, valamint a bűncselekmény jellegét.

Milyen jogok illetik meg a különösen veszélyeztetett áldozatokat?

Súlyosan fenyegető helyzetben ön kérheti az elérhetőségi adatainak zárt kezelését, a személyes biztonság miatti zárt eljárását, korlátozó határozat kiadását, vagy akár az ön nevének és személyazonosító kódjának megváltoztatását is. A legsúlyosabb esetekben ön bekapcsolódhat egy tanúvédelmi programba. További tájékoztatást a hatóságoktól vagy a támogató szolgálatoktól kaphat.

Kiskorú vagyok – vannak-e különleges jogaim?

Ha ön (18 év alatti) kiskorú, akkor ön különösen veszélyeztetett áldozat és előfordulhat, hogy ezért önnek különleges védelmi intézkedésekre van szüksége. Az ön védelme megvalósulhat abban a formában, hogy a nyomozás során videofelvételt készítenek a meghallgatásáról, majd pedig a felvételt az eljárásban bizonyítékként használják fel.

Ha ön kiskorú, akkor jogosult lehet az állam költségén biztosított jogi segítségnyújtásra. Ha a gondviselőjét gyanúsítják azzal, hogy bűncselekményt követett el az ön sérelmére, akkor a büntetőeljárás idejére egy helyettes gyámot kell kijelölni az ön részére.

Ha ön emberkereskedelem kiskorú áldozata, akkor jogosult az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszer szolgáltatásaira. Ha ön emberkereskedelem olyan kiskorú áldozata, aki nem rendelkezik tartózkodási engedéllyel, akkor minden esetben képviselőt jelölnek ki az ön részére, ha gondviselő vagy más képviselő nélkül tartózkodik Finnországban. Ha ön emberkereskedelem kiskorú áldozata és finn állampolgár vagy tartózkodási engedéllyel rendelkezik, akkor egy helyettes gyám jelölhető ki az ön részére. Ha a bűnügyi nyomozást Finnországban kezdeményezik, ön kiskorúként jogosult lehet egy, az állam által fizetett ügyvédre.

A családtagom bűncselekmény következtében elhunyt – milyen jogok illetnek meg?

Ha a bűncselekmény következtében az áldozat meghal, az áldozat jogszabály szerinti családtagjai sértett félnek, azaz áldozatnak minősülnek. Őket a bűncselekmények egyéb áldozataival azonos jogok illetik meg.

A családtagom bűncselekmény áldozata volt – milyen jogok illetnek meg?

Az áldozat családtagjai szintén jogosultak az áldozatsegítő szolgálatok szolgáltatásaira.

Finnországban egy emberkereskedelem áldozatául esett személy kiskorú gyermeke is jogosult lehet az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszer szolgáltatásaira.

Igénybe vehetek-e közvetítői szolgáltatásokat? Milyen feltételekkel? A közvetítés során biztonságban leszek?

Büntetőügyekben akkor alkalmazható közvetítés, ha ahhoz mind az áldozat, mind pedig a gyanúsított hozzájárulnak. További követelmény, hogy a gyanúsított megerősítse az események általános menetét, és hogy a közvetítés az áldozat legjobb érdekét szolgálja. A közvetítés térítésmentes, bizalmas és mindig önkéntes, ön pedig bármely szakaszában megszakíthatja azt. Képzett önkéntes közvetítők segítik a büntetőügyben a feleket az események megbeszélésében és abban, hogy megegyezzenek a bűncselekmény által esetleg okozott veszteség vagy kár miatti kártalanításban. Ez a szolgáltatás országszerte a közvetítői irodákban érhető el.

A közvetítésben érintett felek általában jogosultak a közvetítő üléseken ügyvédet vagy támogató személyt igénybe venni. A közvetítők szakemberek iránymutatásai alapján értékelik és biztosítják a konfliktus felei közötti biztonságos kapcsolattartást és szükség esetén felfüggeszthetik az eljárást. A közvetítést fel kell függeszteni, ha bármelyik fél visszavonja a hozzájárulását, vagy okkal feltételezhető, hogy a hozzájárulást nem szabad akaratából adta.

Hol találom a jogaimról szóló jogszabályokat?

Az áldozatokat a büntetőeljárásokban megillető jogokra vonatkozó legfontosabb jogszabályok a bűnügyi nyomozásokról szóló törvény (*Esitutkintalaki*, 805/2011) és a büntetőeljárásról szóló törvény (*Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa*, 689/1997). Az emberkereskedelem áldozatainak segítséghez való jogát a nemzetközi védelemért folyamodó személyek befogadásáról és az emberkereskedelem áldozatainak azonosításáról és segítéséről szóló törvény szabályozza (*Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta*, 746/2011). Ezek és más jogszabályok a https://www.finlex.fi/en/ honlapon érhetők el.

Utolsó frissítés: 05/02/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

2 - Bűncselekmény bejelentése és jogaim nyomozás vagy bírósági eljárás során

Ha Ön egy bűncselekmény miatt büntetést vagy kártérítést kér, akkor fél lesz a bírósági eljárásban. Bizonyíték szolgáltatása érdekében Önt meg is hallgathatják.

Ha az ügyész úgy dönt, hogy nem emel vádat, akkor Ön jogosult arra, hogy saját maga terjessze elő a vádat.

Hogyan tehetek feljelentést egy bűncselekmény miatt?

Bűncselekmény miatt feljelentést tehet a rendőrségnél a bűncselekmény helyszínén, bármely rendőrőrsön, vagy – kisebb súlyú bűncselekmények esetén – online vagy telefonon. Joga van arra, hogy írásbeli visszaigazolást kapjon a feljelentéséről.

Hogyan tudhatom meg, hogy mi történik az ügyben?

A rendőrség tájékoztatja arról, hol érdeklődhet az ügy fejleményeiről.

Jogosult vagyok-e jogi segítségnyújtásra (a nyomozás vagy a bírósági eljárás során)? Milyen feltételek mellett?

A feljelentés, a meghallgatása és a tárgyalás során joga van arra, hogy jogi képviselő segítségét vegye igénybe. A jogi képviselő lehet ügyvéd, nyilvános jogi segítséget nyújtó ügyvéd vagy erre feljogosított jogtanácsos.

Az alacsony vagy mérsékelt jövedelemmel rendelkezők jogosultak lehetnek az állam által finanszírozott jogi segítségnyújtásra. Ezekben az esetekben a jogi képviselő díját részben vagy egészben az állam fizeti. Jogi segítségnyújtást a nyilvános jogi segítségnyújtási irodában vagy elektronikus szolgálat útján kérhet. Azt is kérheti, hogy egy ügyvédi iroda kérelmezzen az ön nevében jogi segítségnyújtást.

Családon belüli erőszak, szexuális bűncselekmények valamint az élet, az egészség és a személyi szabadság elleni súlyos bűncselekmények esetén a bíróság jogi képviselőt és támogató személy rendelhet ki az ön részére. Ilyen esetekben az ön jövedelemétől függetlenül az állam fizeti a díjakat.

Visszaigényelhetem-e felmerülő költségeimet (melyek a nyomozásban/a bírósági eljárásban való részvétel miatt merültek fel)? Milyen feltételek mellett?

Ha idézés alapján kell megjelennie a bíróság előtt az ügy tényállásának tisztázása érdekében, akkor jogosult arra, hogy az állam megtérítse a bíróság előtti megjelenéshez kapcsolódó utazási költségeit. Kaphat napidíjat, utazási költségtérítést és a pénzügyi veszteségeinek megtérítését.

Fellebbezhetek-e, ha az ügyemet lezárják, mielőtt az bíróság elé kerülne?

A vádemelést elutasító ügyészi határozat ellen panasszal lehet fordulni a legfőbb ügyészhez, aki új vádindítványt terjeszthet elő.

Részt vehetek a tárgyaláson?

Igen, az eljárásban részt vevő félként jelen lehet a tárgyaláson. Ha ön egy bűncselekmény miatt büntetést vagy kártalanítást kér, akkor fél lesz a bírósági eljárásban. Egyetérthet az ügyész által előterjesztett összesített büntetéssel, vagy kérhet valamilyen más büntetést. Ön maga is kérhet kártérítést a terhelttől, vagy az ügyész érvényesíti az igényt az ön nevében.

Mi a hivatalos szerepem az igazságszolgáltatási rendszerben? Például minősülök-e, vagy lehetek-e: áldozat, tanú, magánfél vagy magánvádló?

Ha ön egy bűncselekmény miatt büntetést vagy kártalanítást kér, akkor fél lesz a bírósági eljárásban. Bizonyíték szolgáltatása érdekében önt meg is hallgathatják.

Ha az ügyész úgy dönt, hogy nem emel vádat, akkor ön is jogosult a vádképviseletre.

Milyen jogok és kötelezettségek vonatkoznak rám ebben a szerepben?

Kötelezhetik arra, hogy személyesen megjelenjen a bíróságon, ha ez szükséges az ügy tényállásának tisztázása érdekében. Ebben az esetben az államtól kártalanításra jogosult a felmerült költségei miatt.

A bíróság eljárás során mindig az igazat kell mondania.

Tehetek-e nyilatkozatot, vagy szolgáltathatok-e bizonyítékot a bírósági eljárás során? Milyen feltételek mellett?

Amennyiben Ön az ügyben félként vesz részt, jogosult vallomást tenni. A főtárgyaláson előterjesztheti az igényét és annak alapját, vallomást és zárónyilatkozatot tehet, amelyben előadhatja az álláspontját a terhelt bűnösségével és a kiszabandó büntetéssel kapcsolatban.

Milyen tájékoztatást fogok kapni a bírósági eljárás során?

Akkor kap idézést a főtárgyalásra, ha a jelenléte szükséges az ügy tényállásának tisztázása érdekében, vagy ha jelezte a bíróságnak, hogy az ügyész által nem érvényesített igényeket kíván előterjeszteni.

Kérésére joga van arra, hogy tájékoztatást kapjon a bírósági tárgyalás időpontjáról és helyszínéről, valamint a büntetőügyben meghozott ítéletről.

Betekinthetek-e majd a bírósági iratokba?

Igen. Amennyiben ön az ügyben félként vesz részt, a vádlottal azonos jogokkal rendelkezik a bírósági iratokba való betekintésre. Főszabályként joga van tájékoztatást kapni a tárgyalási iratok tartalmáról, még azokról is, amelyek nem nyilvánosak.

Utolsó frissítés: 05/02/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

3 - Jogaim a bírósági eljárást követően

Fellebbezhetek az ítélet ellen?

A helyi bíróság (*käräjäoikeus*) ítélete ellen a fellebbviteli bíróságon (*hovioikeus*) fellebbezhet. Főszabályként egy fellebbviteli bíróság akkor folytat eljárást a teljes ügyben, ha azt további elbírálás céljából befogadja.

A fellebbviteli bíróság ítélete ellen a Legfelsőbb Bírósághoz (*korkein oikeus*) lehet fellebbezni. A Legfelsőbb Bírósághoz történő fellebbezés engedélyhez kötött. Ez az engedély csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén adható meg.

Milyen jogok illetnek meg az ítélethozatal után?

Bizonyos súlyos bűncselekmények esetén kérheti, hogy tájékoztassák arról, ha az elkövetőt a börtönből vagy az előzetes letartóztatásból szabadon engedik.

Jogosult vagyok-e segítségre illetve védelemre a bírósági eljárás után? Mennyi ideig?

Az áldozatsegítő szervezetek a bírósági eljárás után is támogatást és tanácsot nyújtanak
mindaddig, amíg arra szükség van. Családon belüli erőszak esetén a több szervezetre kiterjedő kockázatértékelés részeként kidolgoznak egy biztonsági tervet. Ez független a bírósági eljárás befejezésétől.

Ha ön emberkereskedelem áldozata, akkor megszűnik az ön joga az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszer keretben kapott különleges segítségnyújtásra, ha a bűntetőeljárás eredményeként a bíróság jogerős ítélete senkit sem ítél el emberkereskedelem miatt.

Milyen tájékoztatást kapok, ha az elkövetőt elítélik?

Kérésére ön jogosult arra, hogy tájékoztatást kapjon a büntetőügyben született ítéletről. Az ítélet tartalmazza a vádlott ügyében hozott döntést, ideértve a szabadságvesztés időtartamát is.

A büntetőeljárásban résztvevő felek kapnak egy példányt az ítéletből. Arról nem kap tájékoztatást, melyik börtönbe vihetik az elkövetőt.

Kapok-e arról tájékoztatást, ha az elkövetőt szabadon bocsátják (beleértve a korai vagy feltételes szabadságra bocsátást), vagy megszökik a börtönből?

Egyes súlyos bűncselekmények esetén kérheti azt, hogy tájékoztassák arról, ha az elkövetőt szabadon bocsátják a börtönből vagy az előzetes letartóztatásból, onnan megszökik, vagy meghatározott feltételekkel egyébként elhagyja a börtönt. Ha kéri a tájékoztatást, akkor ezt a bírósági eljárást megelőző nyomozóhatóságnak vagy az ügyésznek kell jeleznie. További tájékoztatással a nyomozóhatóság szolgál.

Ön csak akkor kap tájékoztatást, ha feltehető, hogy ez nem veszélyezteti az elítélt vagy az előzetes letartóztatásban levő személy életét vagy egészségét.

Részt veszek-e majd a szabadlábra helyezéssel vagy a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos döntések meghozatalában? Tehetek-e például nyilatkozatot, vagy nyújthatok-e be fellebbezést?

Nem, nem illeti meg ilyen jog.

Utolsó frissítés: 05/02/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

4 - Kártérítés

Milyen eljárásban lehet az elkövetővel szembeni kártérítési igényeket érvényesíteni? (például bírósági eljárás, polgári jogi igény, adhéziós eljárás)

A bűncselekmény miatti kártérítési igényt általában a büntetőügy keretében, ugyanazon tárgyalás részeként bírálják el, mint amelyen a bűncselekményt tárgyalják. Kártérítési igényét a bírósági eljárást megelőző nyomozás során a rendőrség felé kell jelezni, vagy legkésőbb a bíróságon.

Ön kérheti, hogy az ügyész terjessze elő a bíróságon a bűncselekmény miatt kártérítési igényét. Tanácsos, hogy erről már a bírósági eljárást megelőző nyomozás során tájékoztassa a rendőrséget. Ha az ügy egyértelmű és egyszerű, az ügyész érvényesítheti az Ön nevében a kártérítési igényt. Ha az ügyész nem érvényesíti a kártérítési igényt, akkor erről írásban tájékoztatja önt.

A büntetőeljárás során is lehetősége van arra, hogy a bíróság előtt érvényesítse a kártérítési igényét. Ezt az ön nevében eljáró ügyvéd is megteheti.

Ha szükséges, a kártérítési igény külön polgári eljárásban is érvényesíthető. Követelését külön polgári jogi igényként is érvényesítheti. Ha az igényét nem a büntetőüggyel együtt kezelik, az eljárás illetékköteles.

A bíróság elrendelte, hogy az elkövető fizessen számomra kártérítést/kártalanítást. Hogyan érhetem el, hogy az elkövető tényleg fizessen?

Ha az elkövető önként nem fizet a bíróság határozatának megfelelően, akkor ítélet végrehajtás útján kikényszeríthető. A végrehajtás kezdeményezése nem automatikus. Végrehajtási kérelmet kell benyújtania a végrehajtási hatósághoz és ahhoz csatolnia kell a bírósági határozatot.
Nem kérhet kártérítést az elkövetőtől olyan összeg tekintetében, amelyet ugyanezen veszteségre vagy kárra való tekintettel állami kártalanításként az Államkincstártól megkapott.

Ha az elkövető nem fizet, folyósíthat-e az állam előleget számomra? Milyen feltételek mellett?

Nem kell ahhoz az elkövetőtől kártérítést kérnie, hogy kártalanítást kapjon az állami költségvetésből. Az elkövetővel szembeni kártalanítási igényét azonban a tárgyaláson kell benyújtania.

Jogosult vagyok-e állami kártalanításra?

Ha ön egy Finnországban elkövetett bűncselekmény áldozata (vagy az áldozat közeli hozzátartozója), akkor kártalanítást kaphat az állami költségvetésből a bűncselekmény által okozott személyi sérülés és szenvedés miatt. Feljelentést kell tennie a bűncselekmény miatt a rendőrségen ahhoz, hogy kártalanítást igényelhessen.
Ha a büntetőügyet bíróság tárgyalja, akkor törekednie kell arra, hogy a bíróság ítélete tartalmazza az Ön kártérítéshez való jogát. Ez azt jelenti, hogy a bírósági eljárás során be kell jelentenie az elkövetővel szembeni kártérítési igényét. Ha Ön nem teljesíti ezt a kötelezettségét, akkor főszabályként nem kap kártérítést a bűncselekmény által okozott kárért.
A kártérítés ügyében hozott jogerős ítélet meghozatalának napjától számított három éven belül kell a kártérítés iránti igényét előterjesztenie. Ha az ügy nem került bíróság elé, a bűncselekmény elkövetésének napjától számított tíz éven belül kell igényelni a kártérítést. E határidőktől csak különleges körülmények fennállása esetén lehet eltérni.
Kártérítési kérelmét az Államkincstár dolgozza fel. A kérelmet benyújthatja elektronikus úton az alábbi e-mail-címen: rikosvahingot@valtiokonttori.fi, vagy kinyomtathatja és postázhatja a nyomtatványt a következő címre: Államkincstár, P.F. 50, 00054 Államkincstár.

Jogosult vagyok-e kártérítésre, ha az elkövetőt nem ítélték el?

Kérhet kártérítést akkor is, ha az elkövető személyét nem derítették fel. Kártérítés iránti kérelméhez csatolnia kell a bírósági eljárást megelőző nyomozás során készült rendőrségi jegyzőkönyvet vagy az események egyéb, hitelt érdemlő bizonyítékát.
Akkor is jogosult kártérítésre, ha az elkövető személyét felderítették, de nem ítélték el, mert 15 évesnél fiatalabb, vagy nem büntethető.

Jogosult vagyok-e sürgősségi kifizetésre, amíg a kártérítési keresetemet elbíráló határozatra várok?

Szükség esetén írásban kérelmezheti kártérítési előleg kifizetését. Kártalanítási előleg fizethető ki, ha az ön kártalanítási ügyének feldolgozása önnek fel nem róható ok miatt szenved késedelmet és ön jelentős összegű kártalanításra jogosult.

Utolsó frissítés: 05/02/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

5 - A támogatáshoz és segítséghez való jogom

Bűncselekmény áldozata vagyok, kihez fordulhatok támogatásért és segítségért?

Támogatás minden bűncselekmény áldozatának

- Áldozatsegítés, Finnország (*Rikosuhripäivystys*), tel.: 116 006

A kapcsolati erőszak áldozatait segítő menedékhely szolgálatok

Online Menedékhely (*Nettiturvakoti*)

Szexuális erőszak áldozatainak Seri támogató központja (16 éves kor felett):

- Helsinki, Turku, Tampere, Kuopio, Oulu

Tukinainen Nemi Erőszak Krízisközpont

- tel. 0800 97899

Tukinainen online (*Nettitukinainen*)

Tukinainen Nemi Erőszak Krízisközpont

Az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszer

- Joutseno Befogadó Központ (*Joutsenon vastaanottokeskus*), tel. 029 54 63 177

Közvetítés

– közvetítéssel foglalkozó irodák:

Közvetítés büntető és polgári ügyekben

Közvetítés büntető és polgári ügyekben (angol nyelven)

Rendőrség

– vészhelyzetek: hívja a 112-es telefonszámot (vészhelyzeti telefonszám)

Jogi segítségnyújtás

Állami forrásból biztosított kártérítés bűncselekményből származó kár esetén

– Államkincstár, tel. 0295 50 2736

Áldozatsegítő forróvonal

Finnországi Áldozatsegítő, tel. 116 006
Nollalinja (24/7), tel. 080 005 005 (segélyhívó vonal kapcsolati erőszak és nők elleni erőszak esetén)
Tukinainen Nemi Erőszak Krízisközpont, tel. 0800 97899 (szexuális bántalmazás áldozatai)
Az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszer (24/7), tel. 029 54 63 177 (emberkereskedelem áldozatai)

Az áldozatoknak nyújtott segítség ingyenes?

Az áldozatsegítő szervezetek által nyújtott segítség ingyenes. A szexuális erőszak áldozatok számára működő menedékhelyek és támogatóközpontok, valamint az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszer szintén ingyenesek az igénybe vevők számára.

Milyen típusú támogatást kaphatok az állami szolgálatoktól vagy hatóságoktól?

Egy bűncselekmény áldozataként előfordulhat, hogy önnek orvosi segítségre, vagy más szociális jóléti és egészségügyi szolgáltatásokra van szüksége, így például sürgősségi szociális szolgáltatásokra, kórházi kezelésre továbbá testi és mentális rehabilitációra. Ezeket a szolgáltatásokat ön az egyéb ügyfelekkel megegyező feltételekkel használhatja.

A menedékhelyek azonnali válságkezelést nyújtanak, 24 órás biztonságos lakhatással és pszichoszociális támogatással, tanácsadással és az ön akut helyzetére vonatkozó konzultációval. Ezeket a szolgáltatásokat elsősorban olyan személyek és családok részére nyújtják, akik kapcsolati erőszakot éltek át vagy erőszakkal fenyegették őket. A szolgáltatások egy részét szervezetek nyújtják. A finn Egészségügyi és Jólléti Intézet felelős a menedékhely szolgáltatások megszervezéséért.
Az emberkereskedelem áldozatait segítő rendszer egy állami hatóság, amely annak biztosításáért felel, hogy tiszteletben tartsák az emberkereskedelem áldozatai számára garantált jogokat. A támogató szolgáltatások közé tartoznak a biztonságos lakhatás, egészségügyi ellátás, szociális szolgáltatások, befogadási ellátás vagy szociális segítségnyújtás, jogi segítségnyújtás és tanácsadás, támogató személy a büntetőeljárásban, valamint tolmács- és fordító szolgáltatások. A segítségnyújtó rendszer mellett szervezetek is nyújtanak segítséget az emberkereskedelem áldozatainak.
A feljelentés, a meghallgatása és a tárgyalás során joga van arra, hogy jogi képviselő segítségét vegye igénybe. A jogi képviselő lehet ügyvéd, nyilvános jogi segítséget nyújtó ügyvéd vagy erre feljogosított jogtanácsos.
Az alacsony vagy mérsékelt jövedelemmel rendelkezők jogosultak lehetnek az állam által finanszírozott jogi segítségnyújtásra. Ezekben az esetekben a jogi képviselő díját részben vagy egészben az állam fizeti. Jogi segítségnyújtást a nyilvános jogi segítségnyújtási irodában vagy elektronikus szolgálat útján kérhet. Azt is kérheti, hogy egy ügyvédi iroda kérelmezzen az ön nevében jogi segítségnyújtást.
Kapcsolati erőszak, szexuális bűncselekmények valamint az élet, az egészség és a személyi szabadság elleni súlyos bűncselekmények esetén a bíróság jogi képviselőt és támogató személy rendelhet ki az ön részére. Ilyen esetekben az ön jövedelemétől függetlenül az állam fizeti a díjakat.
A büntetőeljárás különböző szakaszaiban egy támogató személy segítheti önt. Ön bárkit választhat és felkérhet támogató személyként. A támogató személy elkísérheti önt a tárgyalásokra és a bíróság üléseire, de a jelenléte bizonyos körülmények között korlátozható. A Finnországi Áldozatsegítő térítésmentesen biztosíthat önnek képzett segítőszemélyzetet. A Finnországi Áldozatsegítő által nyújtott általános áldozatsegítő szolgáltatásokat az Igazságügyi Minisztérium finanszírozza és ezekre közszolgáltatási kötelezettség vonatkozik.

Milyen típusú támogatásra számíthatok a civil szervezetektől?

Számos szervezet nyújt támogatást, tanácsot és iránymutatást a bűncselekmények áldozatainak. A Finnországi Áldozatsegítő mindenfajta bűncselekmény és büntetőeljárás esetén segítséget, illetve az áldozatok jogaival kapcsolatos tanácsadást nyújt. A kapcsolati erőszak áldozatai védelmet és támogatást kérhetnek a menedékhelyektől. A segélyvonalakon és a közösségi ellátó szolgálatoknál is kérhető segítség. Egyes helyeken különleges támogatás áll a szexuális bűncselekmények áldozatai és a bevándorló nők rendelkezésére, továbbá sorstársi támogatás az emberölés áldozatainak családtagjai részére.

Szervezetek által nyújtott támogató szolgáltatások

Finnországi Áldozatsegítő

Valamennyi bűncselekmény áldozatainak támogatása, ideértve a tanúkat és az áldozat családtagjait is. Segítségnyújtás és az áldozatokat büntetőeljárásokban megillető jogok gyakorlására vonatkozó tanácsadás. Nemzeti segélyvonal, jogi segélyvonal, online támogató szolgálat. Regionális alapú támogató személy szolgáltatások.
- segélyvonal 116 006 (ingyenes)
- jogi segélyvonal 0800 161 177 (ingyenes)

Nollalinja

24/7 segélyvonal kapcsolati erőszak és nők elleni erőszak áldozatai részére, tel. 080 005 005 (ingyenes)

Anya- és gyermekotthonok és menedékhelyek szövetsége (*Ensi- ja turvakotien liitto*)

A kapcsolati erőszak vagy erőszakkal való fenyegetés áldozatává vált, illetve a felépülésükhöz támogatást és átmeneti elhelyezést igénylő személyek menedékhelyei. A közösségi ellátó szolgálatok támogatást nyújtanak a kapcsolati erőszak miatti helyzetek megoldásában és a válság leküzdésében. Telefonos tanácsadás, konzultáció a kapcsolati erőszak terén szakértelemmel rendelkező személlyel, irányított sorstársi csoport vagy az életvitel segítése.

Online Menedékhely

Az Anya- és gyermekotthonok és menedékhelyek szövetsége által fenntartott online szolgáltatás; az erőszakos kapcsolatban élő felek mindegyike részére segítséget nyújt.

Tukinainen Nemi Erőszak Krízisközpont

Támogatást és útmutatást nyújt a szexuális erőszakot és/vagy bántalmazást elszenvedett személyek és családjuk részére. Online segélyszolgálat.
- válság segélyvonal: tel. 0800 97899 (térítésmentes)
- jogi segélyvonal: tel. 0800 97895 (térítésmentes)

MONIKA – Multikulturális Nőszövetség, Finnország

Könnyen hozzáférhető szolgáltatások, jogi tanácsadás és menedékhely elhelyezés erőszak áldozatává vált bevándorló nők és gyermekeik részére. A segítség számos nyelven elérhető; támogató személy szolgáltatásokat szintén nyújtanak.
- segélyvonal 0800 05058 (térítésmentes)
- Mona Menedékhely, tel. 045 639 6274 (24/7)

Női segélyvonal (*Naisten Linja*)

Tanácsadás és támogatás az erőszak veszélyének kitett nők és lányok részére. Tájékoztatás online vagy telefonon érhető el.
- tel. 0800 02400 (térítésmentes)

Pro-tukipiste

Egészségügyi és támogató szolgáltatások a szex- és erotikaágazatban dolgozó személyek és az emberkereskedelem áldozatai részére.

Emberölés áldozatai családtagjainak egyesülete HUOMA (*Henkirikoksen uhrien läheiset ry*)

Sorstársi támogatás az emberölések áldozatainak családtagjai részére.
- tel. 050401 2230

HUOMA

MIELI Mentális Egészség, Finnország (*Suomen Mielenterveys ry*)

Segítség életválságok idején.
- válság segélyvonal 09 2525 0111 (24 h)

Suvanto – a biztonságos időskorért (*Suvanto ry – Turvallisen vanhuuden puolesta*)

Segítség, sorstársi támogatás és jogi tanácsadás idősek részére a bántalmazás és az erőszak ellen.
- SUVANTO segélyvonal 0800 06776 (térítésmentes)

Utolsó frissítés: 05/02/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.